

Van Oerle weverijen te Boxtel

De voorgeschiedenis

Hoewel men de ‘officiële geschiedschrijving’ van de weverijen van de familie Van Oerle altijd in 1850 laat beginnen, was de familie reeds al veel vroeger in de textielnijverheid actief. Johannes Bartholomeus Wouter van Oerle (1744-1791), gehuwd met Elisabeth van Orten, trok enkele jaren voor zijn huwelijk vanuit Poppel naar Boxtel en kocht daar een huis in de Rechterstraat. Zijn vrouw richtte na zijn overlijden in 1793 een linnenweverij en –blekerij op, onder de naam weduwe J. van Oerle, waar eind 1813 4 wevers en 2 blekers in dienst waren. Dit bedrijf ging over op hun zoon Johannes Franciscus van Oerle (1785-1851), die met Margeritha van den Broek, en na haar overlijden met Johanna Maria Melters, getrouwd was. In 1836, na het overlijden van zijn eerste vrouw noemt de boedelbeschrijving onder andere twee weefgetouwen, een linnenpers en wat toebehoren. Bij het overlijden van Johannes Franciscus in 1851 was zijn vermogen enorm gegroeid, vooral ook in onroerend goed. In het pand van de linnenweverij en –blekerij vond men de weefkamer, de winkel, de fabriekkamer, de secretaire, het achtervertrek een achterkamertje en de zolder. Zolder, blekerij en fabriekkamer waren volgestouwd met grondstoffen, halffabrikaten en afgewerkte producten. In de weefkamer stonden vier enkele weefgetouwen, een dubbel weefgetouw, een scheerraam en een kalandermolen. In de winkel werden, naast garens en textielwaren, ook koffie en stijfsel verkocht. Het achtervertrek huisvestte de loog- en waskuipen met het bijbehorende gereedschap, de balans en een kruiwagen. In de secretaire werden de verschillende stalen bewaard.

Firma J. van Oerle

Zoals gezegd begint de geschiedenis van de weverij van de familie van Oerle te Boxtel officieel in 1850. In dat jaar sticht Johannes van Oerle (1828-1902), zoon uit het eerste huwelijk van de eerdergenoemde Johannes Franciscus van Oerle, een kleine handweverij van linnen te Boxtel. Het is niet meer dan “een gebouwtje en enkele arbeiders” en het was gelegen op Zandvliet, vlak bij de plaats waar de riviertjes de Dommel en het Smalwater samenstromen. De eerste jaren brengt Johan van Oerle zijn eigen weefsels en door hem in Boxtel en omgeving opgehaalde weefsels persoonlijk naar de linnenmarkt te Den Bosch. Hij maakt er kennelijk goede prijzen voor, want steeds meer thuiswevers vertrouwen hem hun weefsels toe. Al snel wordt ook internationaal handel gedreven. Een interessant detail is dat in december 1857 Johan van Oerle, tezamen met andere fabrikanten uit Boxtel een brief richtte aan de Tweede Kamer om te protesteren tegen de hoge invoerrechten (20 tot 100 procent), die door België op linnenproducten geheven werden.

De tweede generatie (of de vierde?)

In 1898 gaat de leiding van de weverij over naar drie zonen: Frans (1853-1928), Adrianus (roepnaam Janus, 1854-1921) en Jan (1869-1939). Zoon Willem neemt de wasserij en blekerij over, die naar het nabijgelegen riviertje “De Smalle Stroom” genoemd was.

Foto uit het begin van de 20ste eeuw van de wasserij/ blekerij De Smalle Stroom.

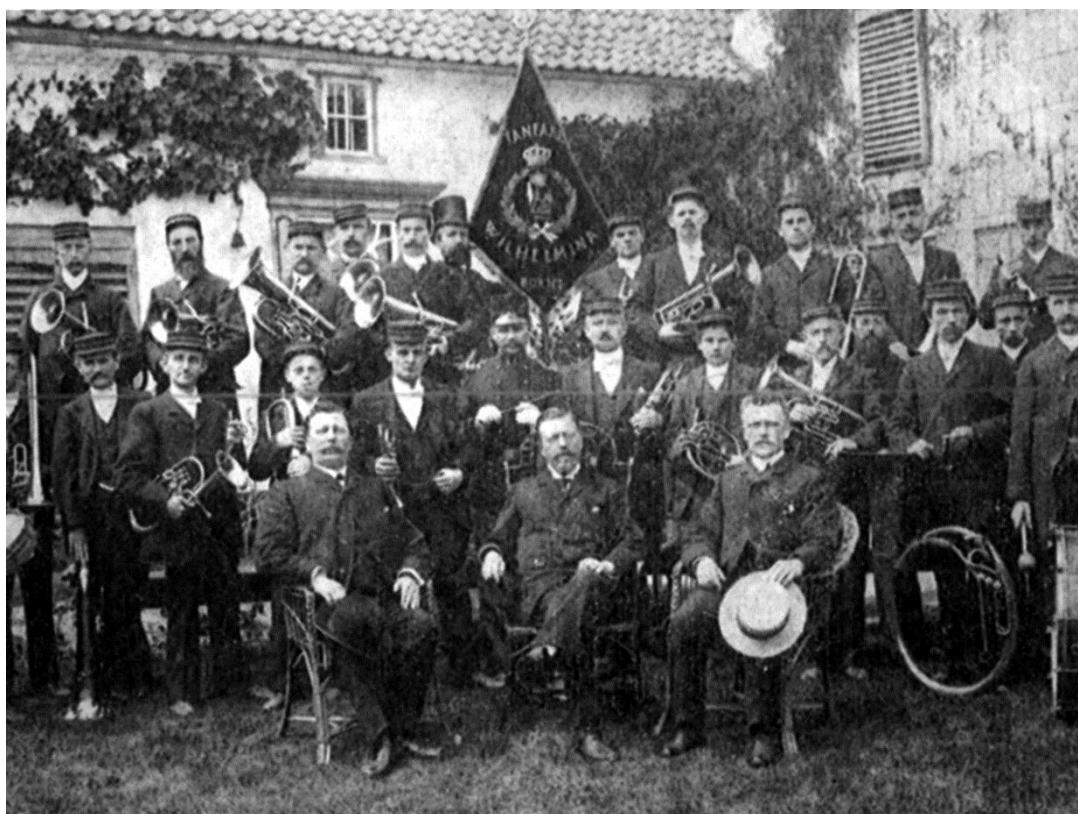
Maar de broers waren ook al vóór 1898 in het bedrijf actief. Adrianus speelt al in de jaren '70 in op de grote vraag naar band, met name voor jaloezieën, die in die tijd erg in zwang zijn. Om het vak te leren gaat hij in de leer als gewoon wever in een Duitse bandweverij. In 1878 begint hij een bandfabriek, waar in 1887¹ 13 man werken (49 in de linnenweverij), maar al spoedig werken meer arbeiders aan de productie van band dan van linnen. In 1880 wordt een stoommachine in gebruik genomen. Begin 1886 werd de tweede stoommachine in werking gesteld. Wij weten dit zo precies omdat op 13 maart 1886 een strafzaak in hoger beroep liep tegen Johannes van Oerle bij de strafkamer van de arrondissements rechtbank te 's Hertogenbosch. De Officier van Justitie eist: *“eene geldboete van vijftien gulden, subsidiair zeven dagen gevangenisstraf...”*. Wat was het geval? In januari 1886 was *“door de firma Joh. V. Oerle & Zn, linnenfabrikanten en waschbleekers te Boxtel, aan Zijne Excellentie den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid aanvraag gedaan om in hare fabriek aldaar een tweeden stoomketel in werking te mogen brengen...”*. Om voor de vergunning in aanmerking te komen, moet de apparatuur eerst getest worden. Op 9 februari van dat jaar zou de *“Ingenieur der 1^e klasse voor het stoomwezen”* langskomen om de stoomketel te beproeven. Wanneer deze zich 's ochtends meldt, stelt hij vast dat er geen water in de ketel zit en vertrekt terstond. Het verwijt van de Officier van Justitie is dat de machine niet in een voor het onderzoek geschikte toestand verkeerde. De firma Van Oerle argumenteert dat de ketel gezien de strenge vorst niet reeds de dag vantevoren gevuld kon worden, immers de ketel stond nog

¹ In 1887 werken in Boxtel ongeveer 200 arbeiders in 8 weverijen. Van Oerle is de grootste weverij met in totaal 62 arbeiders (enquête Struve-Bekaar). Uit dezelfde enquête blijkt dat in de zomer de werkdag om 5.30 uur begon en eindigde om 20.00 uur, met 's ochtends en 's middags een half uur pauze en tussen de middag één uur. In de winter begon de werkdag om 7.00 uur en eindigde om 20.30 uur. Er werkten 4 jongens jonger dan 16 jaar en 12 meisjes. Tevens werd nog vermeld dat tevergeefs geprobeerd was een ziekenfonds op te richten.

buiten en kon dan beschadigd raken en dat men reeds sinds de vroege morgen bezig was leidingen te ontdooien. Om 11 uur zou de installatie voor de beproeving klaar zijn geweest. Gezien de omstandigheden allezins redelijk, temeer daar de Ingenieur in zijn aanmeldingsbrief wel de dag, maar geen nadere bepaling van tijd of uur had gegeven. De rechter volgt de redenering van de firma en spreekt haar vrij.

Als na ongeveer 1920 de afzet van de jaloezieband terugloopt, vindt men compensatie in afzet van geweven etiketten voor de confectie-industrie en van technische banden voor de machine-industrie. De afzet van linnen en damast gaat aanvankelijk vooral naar particulieren in binnen- en buitenland. Maar door Frans, die een tiental jaren in Amsterdam en Brussel leefde, gaat steeds meer naar hotels, ziekenhuizen, scheepvaartmaatschappijen enz. Zo wordt in Amsterdam geleverd aan het Amstel Hotel, Hotel Krasnapolsky en Hotel Americain. Frans sprak, evenals zijn broers, perfect Frans, Duits en Engels. Als terzijde zij vermeld dat Frans van 1891 tot 1926 lid was van de gemeenteraad, waarvan de laatste twee jaar als wethouder. Hij heeft met succes gepleit voor de invoering van elektrische straatverlichting in 1898, terwijl op dat moment plaatsen als Tilburg en Den Bosch nog gasverlichting hebben. Ook op andere vlakken zoals werkeloosheidsbestrijding en woningbouw (voorzitter van een woningbouwcommissie vanaf 1919) was Frans actief. Voor zijn verdiensten kreeg hij in 1925 het ridderkruis van Oranje-Nassau.

Voor het personeel werd in 1895 een harmonie opgericht, de bedrijfsharmonie Wilhelmina. Regelmatig was er een liedertafel en tevens was er in het bedrijf een bibliotheekje. Ook werden enkele arbeiderswoningen vlak bij de fabriek gebouwd. Deze bedrijfsfanfare Wilhelmina telde zo'n dertig muzikanten die niet alleen een instrument, maar ook een blauwe uniformpet met zilveren biesen kregen uitgereikt. Bovendien was het korps uitgerust met een vaandel waarop een gelauwerd en gekroond spinnewiel was geborduurd. Onder leiding van de onderdirecteur van het muziekkorps van de Bossche schutterij, ene Rinket, repeteerde 'Wilhelmina' in het koetshuis van het (oude) huis Het Hof aan de Rechterstraat, waar Janus van Oerle woonde. De fanfare werd in 1906 na een staking, waarover later meer, opgeheven.

Bedrijfsfanfare Wilhelmina. Op de voorgrond Frans, Janus en Jan van Oerle.

Firma J. van Oerle & Zn. en Firma Gebroeders Van Oerle

Op 10 maart 1903, een jaar na het overlijden van de oprichter, wordt het bedrijf gesplitst in twee vennootschappen onder firma, maar met dezelfde leiding: de Firma Gebroeders Van Oerle (band) en de Firma J. van Oerle & Zn. (linnen). Dit zou gebeurd zijn uit commerciële overwegingen. De Firma J. van Oerle & Zn. Leverde aan particulieren, gewend aan de oude naam. De Firma Gebroeders Van Oerle leverde aan de handel (winkeliers, confectiefabrieken, machine-industrie e.a.) en hier was een naamsverandering kennelijk geen bezwaar. Het kapitaal van de Firma J. van Oerle & Zn. was fl. 58.214,- dat van Firma Gebroeders Van Oerle fl. 116.509,-. De periode 1898-1926 wordt gekenmerkt door een snelle expansie. De fabriek wordt aanzienlijk uitgebreid. De mechanisering neemt toe (30 pk. in 1898 aan stoomkracht, 185 pk. in 1916 aan stoomkracht en electriciteit), het aantal arbeiders ook (85 in 1898, 132 in 1916). Nieuwe afzetmarkten worden gevonden in het buitenland.

Uit: De Gemeentestem 1905

De eigenaren spannen zich in om het personeel goed te belonen, zo meldt het allereerste nummer van Centraal-Brabant op 1 januari 1908: „Door de firma Van Oerle werd daags voor Kerstmis aan al hare gehuwde werklieden fl. 1,20 en aan hare ongehuwde fl. 0,40 extra loon betaald.” De redactie juichte dit initiatief toe: „Dit voorbeeld vinde navolging.” Toch waren er op sociaal terrein ook grote spanningen geweest. Zoals in die tijd bij zoveel bedrijven het geval was werden vakbondsleden uit de gelederen geweerd. Het ontslag van een vakbondslid leidde begin 1906 tot een maandenlange staking van 30 der 125 arbeiders. Ruiten worden ingegooid bij de ongeorganiseerde meesterknecht van de firma. Wanneer de bodem van de stakingskassen in zicht komt verzandt de actie.

N.V. Van Oerle's Linnen-, Damast- en Bandweverij

De snelle expansie, de behoefte om het familiekarakter ook voor de toekomst veilig te stellen en de continuïteit te verzekeren, en de fiscale voordelen, zijn waarschijnlijk de belangrijkste motieven voor de oprichting van de N.V. Van Oerle's Linnen- Damast- en Bandweverij in 1916. De vennootschap start met een kapitaal van fl. 500.000,- waarvan geplaatst fl. 321.000,- , waarbij de drie broers elk een even groot deel inbrachten.

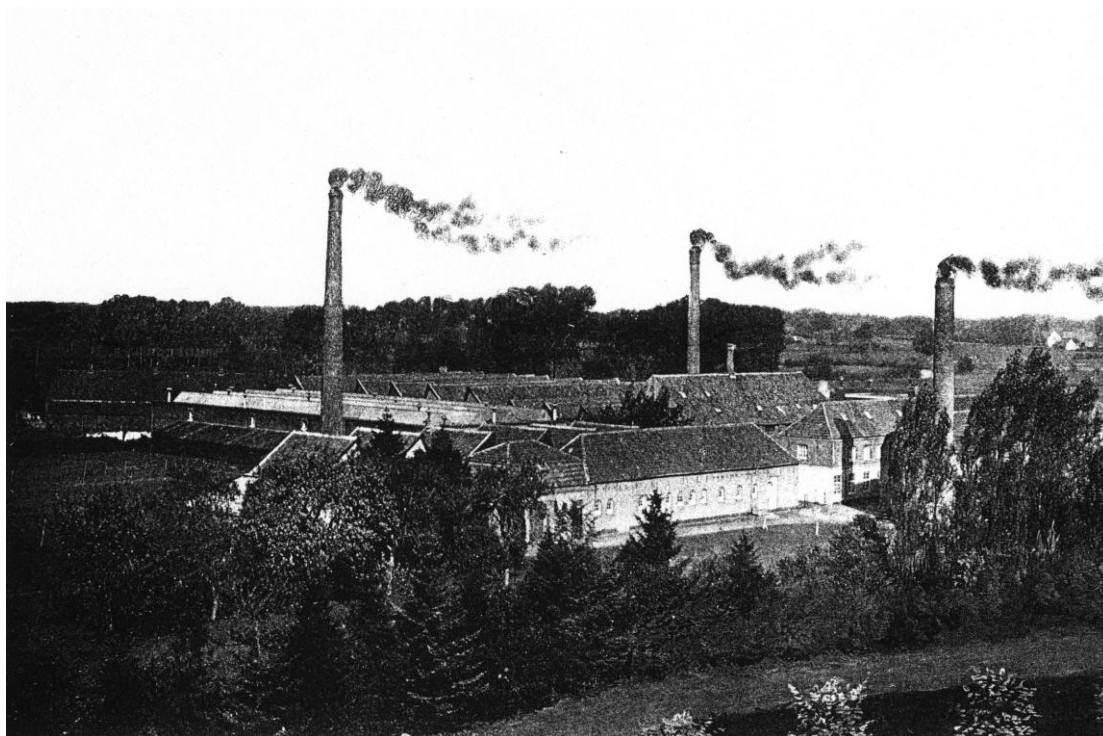

Foto van de N.V. Van Oerle's Linnen- Damast en Bandweverij uit omstreeks 1916.

De N.V. maakt de eerste jaren van haar bestaan naar verhouding bijzonder forse winsten. Bijzonder knap zijn de prestaties van het bedrijf rond de Eerste Wereldoorlog. De aanvoer van grondstoffen, zoals vlas, katoen en steenkool, komt in ernstige moeilijkheden. Zo valt België als vlasleverancier tijdens de oorlogsjaren volledig weg. Toch is Van Oerle in staat goede zaken te doen door het spoedig vinden van nieuwe afzetmarkten in eigen land en het terugvallen op binnenlands vlas. Bovendien blijft de export naar Engeland gehandhaafd, de export naar het neutrale Zwitserland neemt zelfs toe.

Meermalen verwierf het fabrikaat van Van Oerle op tentoonstellingen de hoogste bekroningen en bij herhaling werd er aan het Koninklijk Huis geleverd. Zo schrijft Frans van Oerle dat aan prinses Juliana voor duizenden guldens aan handdoeken is bezorgd.

Foto waarschijnlijk gemaakt tijdens het 75 jarig jubileum in 1925.

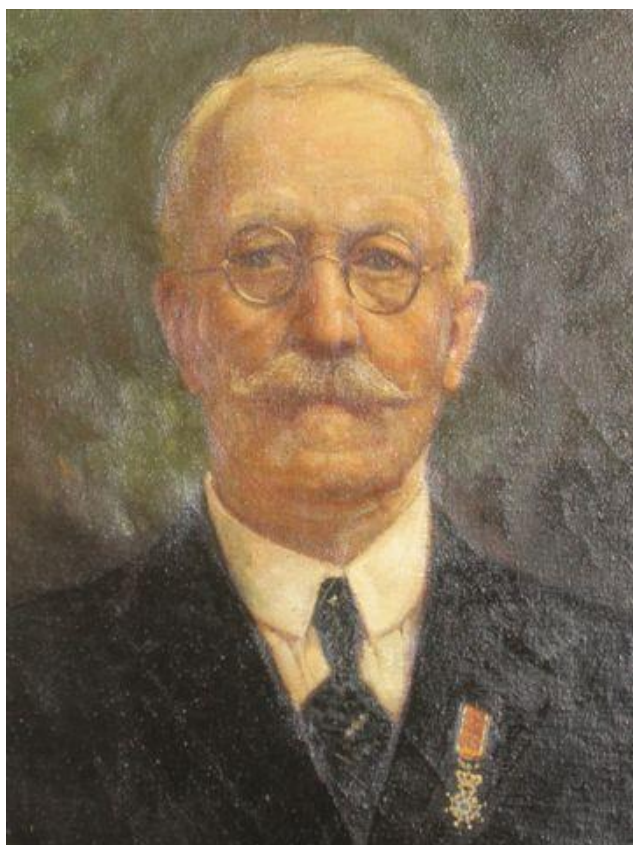
De crisis van 1920 wordt echter, samen met andere factoren, oorzaak van een teruggang in het rendement, een teruggang die zich in grote lijnen voortzet tot de Tweede Wereldoorlog. Het aantal werknemers, dat nog tot 1926 toeneemt (165), loopt daarna geleidelijk terug (115 in 1940).

Zo wordt het bedrijf geconfronteerd met forse verhogingen van de invoerrechten door Duitsland, een belangrijk exportland, in 1925. De firma gaat op zoek naar nieuwe afzetmarkten en weet de export naar Zuid Afrika, India, Canada en Nederlands Indië belangrijk te verhogen. Zo heeft de N.V. op Java twee vaste vertegenwoordigers: de beste hotels in Batavia worden afnemers van fijn damast en kostbaar tafellinnen. Tevens verliest het bedrijf in de twintiger jaren twee uiterst bekwame directeuren. Adrianus, die de bandweverij heeft opgericht en groot gemaakt overlijdt in 1921 en in 1928 overlijdt Frans, de grote stimulator tot het vinden van nieuwe afzetmarkten, nieuwe productiemethoden en nieuwe grondstofbronnen.

IN EEN DRIJFRIEM BEKNELD GERAAKT.

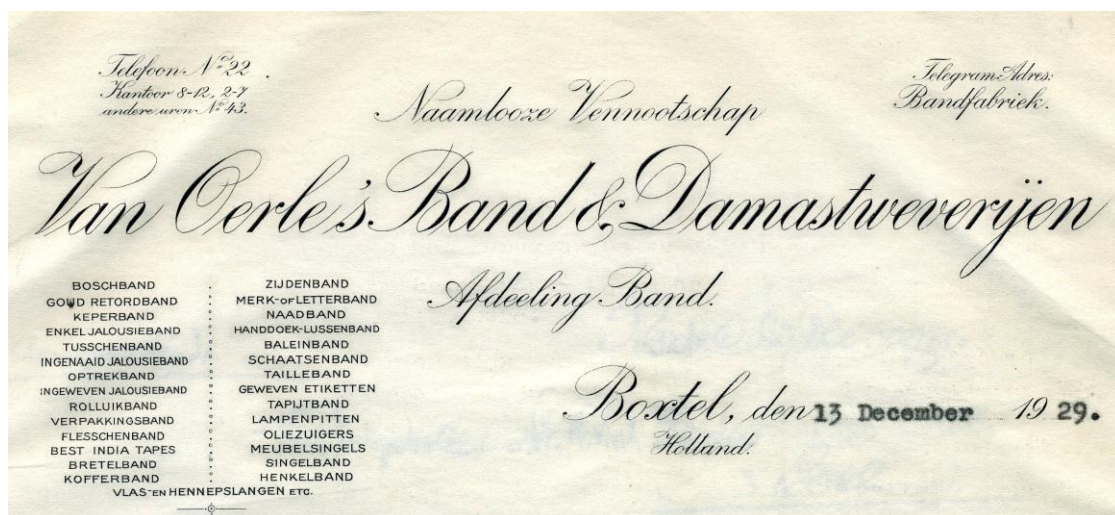
Gisteren is de arbeider v. D., die werkzaam is bij de N.V. Van Oerle's band- en damastweverij te Boxtel, in een drijfriem bekneld geraakt. De man werd ongeveer tien keeren rondgeslingerd. Behalve verschillende verwondingen had hij een arm en beide enkels gebroken. Hij is naar het S. Liduina ziekenhuis vervoerd.

NRC 23 augustus 1933

Frans van Oerle 1853-1928

Twee zonen volgen hen op: Jan van Oerle, de zoon van Frans, in 1928 en Joep van Oerle, de zoon van Jan, in 1939.

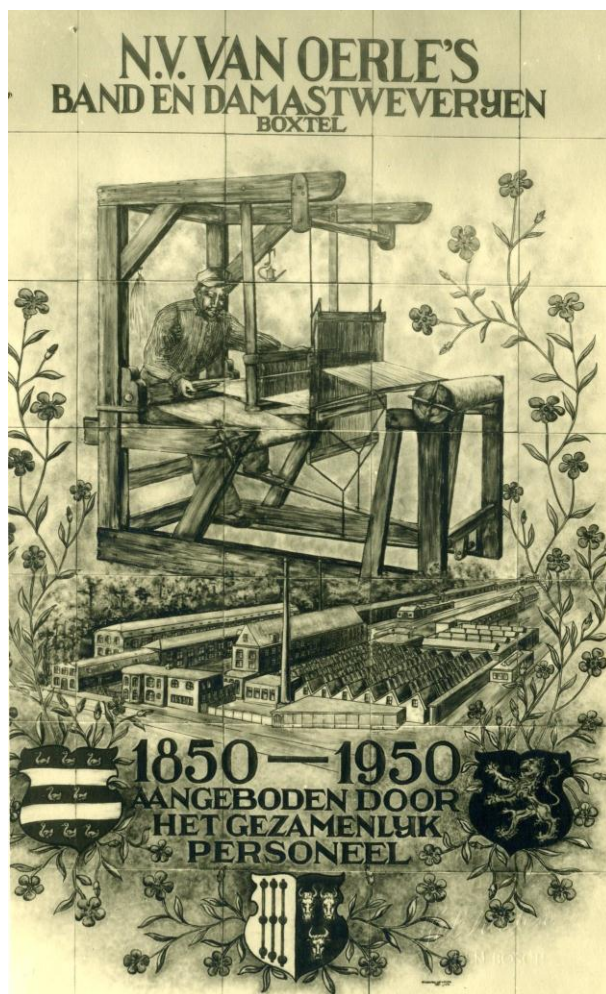

Van Oerle briefpapier. Interessant te zien hoeveel soorten band geproduceerd werden.

Het eeuwfeest

Na 1945 volgt weer een periode van snelle expansie. In 1950 werken er 200 mensen. Het eeuwfeest werd op 2 september 1950 groots gevierd. Het begon met een H. Mis opgedragen door Pastoor C. van Oerle, zoon van de oprichter. Vervolgens een bijeenkomst van directie en personeel, waar Jan van Oerle, de oudste van de toen twee directeurs, de geschiedenis van het bedrijf belichtte en allen dankte, die hebben

bijgedragen het bedrijf tot hoger bloei te brengen. Nico Janssen, chef van de administratie, sprak namens het personeel. Hij bracht hulde aan de huidige directie, die na opvolging van de vorige directeuren Adrianus, Jan en Frans van Oerle, voortdurend heeft gewerkt aan de ontwikkeling en uitbreiding van het bedrijf, waardoor de toekomst vol vertrouwen tegemoet kon worden gezien. Hij herinnerde daarbij ook aan de sociale ontwikkeling, waarvan het personeel thans de grote voordelen geniet in kindertoeslagfonds, pensioenfonds, vakantie enz. Uit erkentelijkheid werd een borstbeeld van de stichter, Jan van Oerle, vervaardigd door de Boxtelse beeldhouwer Frans van Amelsvoort aangeboden, evenals een tegeltableau, vervaardigd door de kunstenaar Nanninck-de Vries uit Amsterdam. Op het tableau domineert een handweefgetouw, ter herinnering aan de stichter, en vervolgens het fabriekscomplex met als sluitstuk het familiewapen, geflankeerd door de wapens der provincie en van de gemeente Boxtel.

Het tegeltableau.

De burgemeester van Boxtel sprak nog en deelde tevens vier onderscheidingen uit, namelijk de medaille van de Orde van Oranje Nassau in zilver aan H. Kampert, voor 46-jarige trouwe dienst, en in brons aan J. van de Pas, B. de Nijs, en J. Hazenberg, resp. voor 44, 43 en 40 jarige trouwe dienst. 's Middags was er een receptie ten huize van Jan van Oerle en 's avonds een cabaret voorstelling onder leiding van Niek de Rooij in een speciaal daartoe op het fabrieksterrein geplaatste tent.

In mei 1953 werd aan Jan van Oerle, enige maanden voor de viering van zijn zilveren directie jubileum, door de burgemeester van Boxtel de Ridderorde van Oranje Nassau uitgereikt. Zijn neef en mededirecteur Jos. van Oerle memoreerde dat dit de derde onderscheiding is, die aan directeuren van de Van Oerle's Weverijen is ten deel gevallen. Immers naast Frans van Oerle, had ook Adrianus van Oerle deze onderscheiding mogen ontvangen.

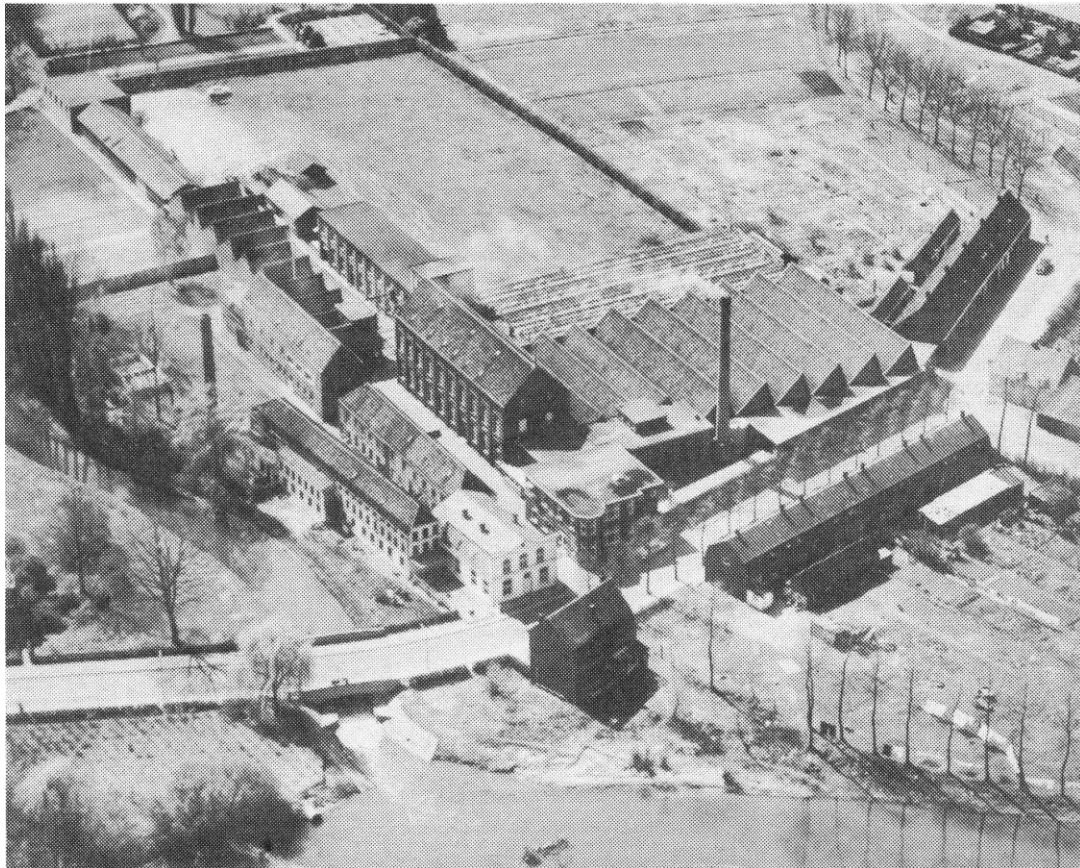
Jan van Oerle 1892-1976.

N.V. Weverijen van Oerle en van Dijk

Voor het eerst sinds 1916 wordt het maatschappelijk en geplaatst kapitaal uitgebreid in 1953. Hiervoor zijn investeerders nodig van buiten de familie. Van Ommeren Scheepswerven en het Philips Pensioenfonds kopen zich in. De bandweverij van de firma Van Oerle produceerde in die jaren een uitgebreide collectie onelastisch geweven bandsoorten, voornamelijk gericht op de konfektie- en textielindustrie. Sinds begin jaren 60 begon men, als eerste in Nederland, met de productie van autoveligheids gordels. De damastweverij was in die jaren gespecialiseerd in het weven en veredelen van hoogwaardig huishoudtextiel met ingeweven naam voor ziekenhuizen, horecabedrijven en scheepvaartmaatschappijen.

Na de fusie met de beursgenoteerde N.V. Koninklijke Weverij Van Dijk te Eindhoven op 8 februari 1965 gaat het familie karakter geheel verloren. Van Dijk produceerde en verhandelde vooral huishoudtextielgoederen. Deze werden gedeeltelijk via eigen filialen in een aantal grote steden afgezet. Institutionele afnemers kochten de rest. De productie werd in Boxtel geconcentreerd en de gebouwen en terreinen van Van Dijk in Eindhoven werden verkocht. De N.V (later B.V.) Weverijen van Oerle en van Dijk

werd opgericht als houdstermaatschappij voor beide ondernemingen. Er werkten op dat moment ongeveer 300 werknemers. De fusie is allesbehalve succesvol geweest en na drie jaren van grote verliezen werd de breedweverij afgestoten, waarmee een einde komt aan de productie van linnen, damast en pellen weefsels, en werd het zwaartepunt in de bedrijfsvoering gelegd op het band weven. Het filiaalbedrijf werd eind 1969 verkocht. Na de reorganisatie werken er nog 90 personen maar spoedig zou alles zich weer ten goede keren.

Luchtfoto van het bedrijvencomplex begin zestiger jaren (Foto: KLM Aerocarto).

Focus op veiligheidsriemen

Bij Van Oerle had men ingezien dat de productie van veiligheidsriemen een interessante niche was en men zocht contact met de grote leveranciers van gordels op dat moment: in Engeland met de firma's Marling Industries Limited te Londen en de firma W. Ribbons Limited te Croydon; in Zweden met de firma Textilkonst AB te Malmö en met drie firma's in de Verenigde Staten. Het resultaat was dat er begin 1969 tussen N.V. Weverijen Van Oerle en Van Dijk en de tot de Britse groepering Marling Industries Ltd. behorende onderneming Alberton Ltd. "Weavers of Industrial Webbing" te Londen een overeenkomst wordt gesloten tot samenwerking op het gebied van de vervaardiging van band voor veiligheidsgordels voor auto's. De managing-director van Marling Industries was Peter Held. De doelstelling is om in het EEG marktgebied een marktaandeel van 25% te halen.

Beide ondernemingen zijn elk reeds geruime tijd op genoemd terrein werkzaam. Doordat de autoveiligheidsgordel in Groot-Brittannië op dat moment reeds enkele jaren algemeen voorschrift is, heeft Alberton ten aanzien van het massaal weven en

speciaal het finishen van het benodigde band een belangrijke ervaring kunnen opdoen; van deze kennis heeft men in Boxtel goed gebruik kunnen maken. Voor Alberton was de samenwerking interessant, omdat Van Oerle binnen het toenmalige EEG gebied een zeer goede marktpositie had, terwijl Groot-Brittannië op dat moment nog niet EEG lid was. Aangezien spoedig ook op het Europese continent alle auto's van fabriekswege verplicht toegerust zouden moeten zijn met veiligheidsgordels, kon men deze markt goed bedienen vanuit Boxtel, waar Van Oerle beschikte over uitstekende faciliteiten (geschoold personeel, vakkundig kader en ruimte). Overigens bestond vóór deze samenwerking de productie al voor 50% uit het vervaardigen van veiligheidsgordels: begin zestiger jaren produceert men 100.000 meter veiligheidsriem en in 1969 was dit gegroeid tot 850.000 meter. Dit band werd in die tijd geleverd aan confectionairs zoals Coenen te Den Haag en Klippan die er een complete gordel van maakten, maar in toenemende mate rechtstreeks aan de automobielfabrikanten, waarvan Peugeot en Renault tot de afnemers van het eerste uur behoren. Van Oerle-Alberton N.V. boekte in 1971 een omzet van 5 miljoen gulden en een winst van 170.000 gulden. Directeur was op dat moment Ronald Hugenholtz en er werkten 60 personeelsleden (75% man, 25% vrouw). De productie neemt in deze jaren pijlsnel toe. Stonden er in 1971 30 Sitam weefmachines met een weefcapaciteit van 5,7 km (op basis van drie ploegen) in de jaren daarna worden er 20 machines aan toe gevoegd, waardoor de totale weef- en finishcapaciteit op 9,5 km komt. Met het samenwerkingsproject was ca. anderhalf miljoen gulden gemoeid, waarvan 456.000 voor de 50 weefmachines en 350.000 voor de verfinstallatie. De samenwerking met Alberton verloopt dus zeer voorspoedig en in 1972 gaat Van Oerle op in het Engelse concern.

Het 125-jarig bestaan

Bij het 125-jarig bestaan van het bedrijf in 1975 bestond inmiddels 85% van de productie uit veiligheidsgordels. Daarnaast werd nog confectieband gemaakt, met name als afzetband voor matrassen (5%) en begon men een nieuw product in de markt te brengen, namelijk zelf ontwikkelde transportsingels. Tevens was een combinatie aangegaan met de Firma C&S Valkenburg uit Scherpenzeel, welke gespecialiseerd is in het maken van zwaarband, dat een goede complementering vormt van het pakket, dat Van Oerle-Alberton in de categorie lichtband aanbood. Ter gelegenheid van het 125 jarig jubileum kreeg het personeel op vrijdag 18 april een dag vrij, met dien verstande dat men om 11 uur even in het bedrijf verwacht werd voor het geven van een demonstratie aan een groep genodigden onder andere het gemeentebestuur en collega-industriëlen. 's Middags was een reünie voor oudgedienden en 's avonds voor het personeel en genodigden een diner met cabaret.

Op dat moment werkten er alweer 85 mensen in het bedrijf, waaronder een tiental gastarbeiders. Het gebouwencomplex besloeg inmiddels 7.000 vierkante meter, waarvan ruim één-vierde in de zestiger jaren als gloednieuwe uitbreiding tot stand was gekomen. Tevens was er nog 13.0000 meter onbebouwde grond, dat gedeeltelijk door het personeel werd benut, dat de gelegenheid had gekregen er volkstuintjes aan te leggen en op een ander gedeelte was een dierenparkje gekomen. Het moge duidelijk zijn dat er genoeg mogelijkheden leken te zijn om ter plekke verder uit te kunnen breiden, maar toch zou een verhuizing van het bedrijf niet meer lang op zich laten wachten.

Van Oerle-Alberton produceert in deze tijd ongeveer 5 miljoen autogordels per jaar, waarmee dus 2,5 miljoen auto's van gordels konden worden voorzien (gordels op de

achterbank waren pas net in Frankrijk geïntroduceerd, maar in de rest van Europa nog onbekend). Aangezien er toen ongeveer 10 miljoen auto's per jaar in Europa geproduceerd werden, volgt hieruit dat Van Oerle een marktaandeel van 25% had.

Verhuizing van het bedrijf

Zoals al eerder geschreven was het terrein waarop de fabriek gevestigd was groot genoeg om nog verder uit te kunnen breiden, maar zoals in zoveel gemeentes wilde men de industrie van Boxtel concentreren op een industrieterrein en dus kocht de gemeente, na een daartoe door de gemeenteraad op 31 oktober 1985 genomen besluit, het fabriekscomplex aan de Van der Voortweg. De weverij, die plaats moest maken voor woningbouw ging helemaal tegen de grond, behalve de directeurswoning, het ketelhuis met de originele stoomketel en de twintig meter hoge schoorsteen, die nog uit de beginjaren stamde. De daadwerkelijke verhuizing vond plaats in 1987 toen het bedrijf zich vestigde op het industrieterrein Ladonk te Boxtel. Op dat moment is Gerard Steegers directeur. Het bedrijf weeft bijna 75 miljoen meter band per jaar in 65 verschillende kwaliteiten en 60 kleuren. De omzet was gegroeid van 25 miljoen gulden in 1983 naar 45 miljoen in 1985.

Het kantoor van Van Oerle Alberton aan de Van der Voortweg, kort voor de verhuizing.

Van Oerle onderdeel van Autoliv

In 1997 wordt Marling Industries plc overgenomen door Autoliv Inc., waarvan het een van de grootste toeleveranciers is. Autoliv is genoteerd aan de beurs van New York (NYSE: ALV) en ontwikkelt, produceert en levert veiligheidssystemen voor de auto aan automobiefabrikanten wereldwijd. Met name gaat het om veiligheidsgordels

en airbags. Het bedrijf heeft 80 productiefaciliteiten met 38.000 werknemers in 29 landen. De omzet over 2009 was \$5,1 miljard.

In juli 2004 opent Van Oerle Alberton B.V., thans dochter van Autoliv Inc., een weverij in Brasov, Roemenië. Hiermee wordt de weefcapaciteit naar 25 miljoen meter per jaar gebracht en men hoopt hiermee een marktaandeel van 40% in Europa te kunnen halen. De fabriek te Brasov levert aan de eigen, nabij gelegen assemblage fabriek voor veiligheidsriemen, terwijl de fabriek in Boxtel toeleverancier blijft voor Japanse bedrijven Takata en Tokai Rika, evenals voor het Amerikaanse TWR. Helaas verliezen 35 werknemers in Boxtel hun baan. Een jaar later wordt nog een veiligheidsriemenweverij in Shanghai geopend, een der grootste ter wereld. Wereldwijd produceert Van Oerle Alberton B.V. nu 100 miljoen meter veiligheidsriem in de weverijen te Canada, Australië, Brazilië, China en Roemenië, naast de weverij in Boxtel waar nu 145 mensen werken.

Nawoord

Het bovenstaande is sprokkelwerk en komt met name uit het werk geschreven door Piet Hein de Boer (zie bibliografie). De motivatie om dit artikel te schrijven is gemakkelijk te verklaren: mijn schoonmoeder is immers een dochter van Jan van Oerle, een der laatste Van Oerle's actief in het bedrijf. Voor aanvullingen en opmerkingen houd ik mij van harte aanbevolen. Mocht u materiaal hebben m.b.t. Van Oerle dan ben ik zeer geïnteresseerd. Mijn e-mail adres is etervuren@gmail.com Ik hoop ooit nog een uitgebreider verhaal over de weverij te kunnen schrijven.

BIBLIOGRAFIE

Boer, P.H. de, *Het gedrag van de ondernemer in Nederland “Van Oerle’s Linnen-en Damastweverij” 1895-1935*, Utrecht, z.j. (1968).

Pel, J.A. *Economische bedrijvigheid in transitie, Boxtel in de negentiende en twintigste eeuw*, Tilburg, 1994.